

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Capvt XXX. Idem Episcopo F. P. Betrandi Archid. a Cæsaraugust.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

tertiam denegans exhibere , de aliis nomine tertia persolvendis pro rata partis vestram Ecclesiam contingentis retinere nitebatur ad expensas capellæ ipsius necessarias facientes: dictus prædecessor , ut omnis materia scandali tolleretur , tam de omnibus supradictis , quam oblationibus aliis absque subtractione aliqua integrè persolvi voluit , & mandavit tertiam portionem. At capellani prædictæ capella volentes adhuc alterius defensionis somitem suscitare , ac dicentes primitias , & decimas , vel ea quæ offeruntur pro Missis mortuorum sacerdotibus , quæ pro septimis , & tricesimis . & anniversariis , pannos , & alia , quæ infra hebdomadam offeruntur , & mortuorum iudicia , oblationum nomine minimè contineri , de his omnibus partem tertiam solvere vobis nolunt. Ut igitur hujusmodi scandalorum materia totes pululantum radicis evellatur , volumus , & mandamus , ut per clericum vestrum à vobis in eadem Ecclesia institutum de omnibus supradictis , & de aliis oblationibus , quocumque titulo ad Ecclesiam ipsam pervenerint , sine diminutione aliqua integrè tertia vobis portio persolvatur.

N O T A E.

1. ^a **T**urderin.] Ita legitur in quinta collectione, _{Sub hoc ist. cap. 1. ex qua textum transcribo.} Ecclesia hæc est parochialis , & ejus clerici vitam regulariter servant.
2. ^b **Sancti Petri de monte.**] Quod monasterium est Ordinis D. Benedicti in diœcesi Spoletoana , ut refert Tamburinus in serie Abbat. verbo Spoleto.
3. ^c **Cardinali.**] Tituli sancti Adriani postius legendum est , quem creavit Innocent. III. an-
- ^{no 1212. ut refert Ciaconius in ejus vita.}
^{d Defunctorum.] De quibus egi in cap. final. de testam.}
^{e Cimilini.] Legendum esse in cimelio , jam notavit Joannes Vossius de virtutis serm. lib. 2. cap. 2. De cimelio , & cimeliarcha egi in cap. 3. de offic. Archid.}
^{f Pro desparsis.) De qua egi in cap. ad Apo-}
^{stolicam , decimon.}
^{g Septimi , tricesimi.) De quibus missis , &}
^{officiis defunctorum egi in cap. final. de testa-}
^{mientis.}

4.

5.

C A P V T XXX.

Idem Episcopo F. P. Bettandi Archid. ^a Cæsarangust.

Ex parte vestra fuit propositum coram nobis , quod diliicti filii Præpositus , & Canonicus ^b Aretin. sententiam , quam felicis memoria I. Papa prædecessor noster super Ecclesia sancti Gregorii , quibusdam terris , & parte molendinorum Cupreve , ac Castris Saxy , & molendino posito supra montem de Caliano , ac aliis diversis articulis in eadem sententia comprehensi , inter vos , & eorum canonicam promulgavit , per interpretationem sinistram in recidiva quæstionis scrupulum reducere molientes , afferunt illud capitulum ejusdem sententie , quo dicitur ne canonica ipsa impedit , quominus monasterium vestrum prafatum molendinum de Caliano readificare valeat in eo statu in quo fuisse dignoscitur tempore motæ litis , esse referendum ad tempus , quo ^c lapillus in denunciationem novi operis jactus fuit : vobis è contrario afferentibus ; illud esse intelligendum de tempore , quo lis super hoc inter vos , & præfata canonicam extitit contestata : quare humiliter supplicasti , ut altercationem hujusmodi per interpretationem capituli supradicti decidere dignaremus. Nos ergo considerata eadem sententia diligenter , quod in præfato capitulo dicitur de tempore motæ litis , interpretamur esse referendum ad tempus , quo litis ^d contestatio facta fuit.

N O T A E.

1. ^a **C**æsarangustano.] Ita legitur in quinta collectione _{Sub hoc ist. cap. 2. sed valde corrupta} est hæc inscriptio , tamen in hac quinta , quam in sexta collectione , cum in præsenti agatur de cationibus Aretinis , qui sunt in Italia ; unde non poterat præsenti causa cognitio committi Praefulli Cæsarangustano , qui est in Hispania in regno Aragonis. Restituenda ergo est inscriptio ex ipso registro Honori III. ad hunc modum , **Abbat. & conventui monasterii S. Flora** , ut notavit Cirocius in appendice ad notam hujus quinta compi- ^{D.D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.}
- ^b **Aretin.**] De Aretina Italæ diœcesi egi in cap. 2. de ordin. cognit.
- ^c **Lapillus.**] De hac nunciatione per lapilli jactum egi in cap. 1. de novi oper. nunc.
- ^d **Litis contestatio.**] Quia licet post nunciationem novi operis per lapilli jactum nihil sit innovandum , siue post nunciationem in iudicio factam , ut probavi in cap. 1. de novi oper. nunc. tamen

H h 3

2.

in

in praesenti casu in ipsa sententia specialiter cau-
tum fuerat , molendinum reædificandum esse in
eo statu , ac fuerat tempore mota litis : unde ad
litis contestationem ea verba referri debebant ,
cum in hoc casu tunc diceretur lis mota , licet in

aliis casibus lis incipiat à citatione , ut docet Fe-
lic. Vega. in rubric. de iudicis. num. 44. & in cap.
propositi , num 67. de foro competenti , & probavi
in cap. unic. de litis contest.

CAPUT XXXI.

Idem Prelatis , & Capitulis universitatis a Constantinopol.

EX parte vestra fuit propositum coram nobis , quod venerabilis frater noster Pa-
triarcha vester , occasione constitutionis cuiusdam , quam venerabilis frater noster
Albanensis Episcopus tunc Apostolica Sedis Legatus in partibus Romanis
super legatis edidit defunctorum , & dilect. frater I. titulo sancta Praxedis Presbyter
Cardinalis , dum ibidem legationis fungeretur officio , innovavit , de quibusdam , qua
vobis , & Ecclesiæ vestris legantur à decedentibus , tertiam indebet à vobis exigit por
tionem . Cum igitur Episcopus , & Cardinales prædicti (sicut ex eorum interpretatione
accepimus) non intellexerint , quod de his , quæ in ornamentis ecclesiasticis , vel ad
fabricam Ecclesiæ reparazione indigentis , aut ad Ecclesiæ luminaria , necnon & de his
quæ pro anniversario a septimo , trigesimo , ac vigesimo faciendis ; vel de his , quæ
personis specialiter , nisi forte id fiat Ecclesiæ ratione , à quoconque legantur , aliqua
deberet solvi portio Ecclesiæ Cathedrali : Nos interpretationem eorum ratam haben
tes secundum ipsam constitutionem præfamatam præcipimus observari , firmiter inhiben
tes , ne in prædictis aliquid fraudulenter in præjudicium Cathedralis Ecclesiæ procu
reter.

NOTÆ.

a *C*onstantinopolitana) Ita etiam legitur in
quinta collectione , sub hoc tit. cap. 3. De
hac Imperiali urbe egi in cap. 4. de confus.

I. **b** *Albanensis.*] Pelagius videlicet , creatus
Episcopus Cardinalis Albanus anno 1211. qui ab
Honorio III. in Orientem legatus missus est anno
1218. cum prævalido exercitu , à quo post
diuturnam obsidionem Damata nobile Ægypti
oppidum captum est , ut referunt Jacobus de Vi-

triaci lib. 3. hist. Orient. Vghel. tom. I. Ital. in Al
ban. Presul. fol. 297.

c *Romania.*] Idest Thracia , cuius caput est
Constantinopolis ; duas enim fuerunt provincias
hoc nomen sortita. Prima fuit Flaminia , cuius
Metropolis Ravenna erat ; alia in Oriente , trans
lato Imperio in Constantinopolin , sicut ipsa civi
tas nova Roma dicta fuit , ut probat Bosquerus
ad Innoc. III. lib. 1. regestr. 13. epist. 33.

d *Septimo , trigesimo.*) De omnibus his ob
ventionibus egi in cap. finali , de testam.

CAPUT XXXII.

Idem Episcopo² Tullenſi.

Tua nobis fraternitas intimavit , quod cùm tibi pro relevatione oneris debitorum ,
quo præmeris , duxerimus indulgendum , ut fructus beneficiorum , quæ interim
in diœcesi tua vacare contigerit , tibi liceat biennio retinere ; quidam Apostolicæ
gratiæ privilegium finistrâ interpretatione restringere molientes , afferunt præbendas ,
& majora beneficia nequaquam beneficiorum nomine contineri ; super quo interpre
tationem Apostolicam postulaſti. Nos igitur interpretum hujusmodi sententiam repro
bantes , auctoritate præsentium declaramus , quod præbenda , ac alia beneficia gene
rali beneficiorum nomine continentur.

NOTÆ.

a *Tullenſi.*) Ita etiam legitur in tercia colle
ctione , sub hoc tit. cap. final. ideſt Odoni ,
qui cùm eſſet cantor ipsius Ecclesiæ , in Prælatum

proprium electus fuit , ut refert Alberic. in chron.
ad annum 1218. ibi : Gerardus Metensis Primicerius ,
frater Comitus Hugenii in Episcopum Tullen
sem electus moritur , Cantor Odo in Episcopum pro
moveatur.

CAPUT